

משטרת ישראל
אגף המבצעים

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מס' נוהל קודם: נספח ט"ו בנוהל 02.220.002			נהלי אג"מ
מספר: 220.002.16	תת-פרק: טיפול באירועים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: נהיגת רכב אזרחי ע"י שוטר			תאריך פרסום: 02/10/2022
			תאריך תחילה: 01/11/2005
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. כללי:

- א. גרירת רכב ביוזמת המשטרה מתבצעת בהתאם לפקודת המטא"ר 13.01.02 "גרירת רכב ביוזמת המשטרה" (להלן: "פקודת המטא"ר").
- ב. בהתאם לפקודת המטא"ר, שוטר מחויב להמתין ליד הרכב עד להגעת גרר, אך ישנם מקרים בהם רכב נשאר באחריות המשטרה, ויש הכרח להעבירו למקום בטוח כדי שלא ייזק (לדוגמה: כאשר יש צורך לעצור נהג כאשר הוא יחיד ברכב ולהביאו לתחנת משטרה, במציאת רכב גנוב בסביבה עוינת וכד').
- ג. בהתאם לפקודת המטא"ר לא תבוצע גרירה של רכב ביוזמת המשטרה, אם אין מניעה לנהוג ברכב מבחינה בטיחותית, ותחת זו שוטר יסיע את הרכב עד מקום היעד.
- ד. הכיסוי הביטוחי שקיים למשטרת ישראל בחב' 'ענבל' – חברה לביטוח בע"מ, שאותו הסדירה עבור המשטרה חשבות המשטרה, כולל בתוכו כיסוי ביטוחי לטובת הזזת כלי רכב שאינם שייכים למשטרה ומפריעים לתנועה (מצ"ב בנספח א').

2. המטרה:

מטרת נוהל זה היא להגדיר את התנאים בהם יותר לשוטר לנהוג ברכב אזרחי הנמצא באחריות המשטרה.

3. השיטה:

- א. עילות לנהיגה ברכב אזרחי;
- ב. תנאים לנהיגה;
- ג. ביצוע הנהיגה;
- ד. דיווח על תאונות.

4. פירוט השיטה:

א. שוטר ינהג ברכב אזרחי באישור מפקד ורק אם מתקיימת לפחות אחת מהעילות האלו:

- (1) הרכב נמצא בסביבה עוינת, שבה לפי שיקול דעתו נשקפת לו סכנה.
- (2) הרכב נמצא על ציר תנועה ראשי (עירוני או בין-עירוני) ומהווה הפרעה חמורה לתנועה ו/או סיכון למשתמשים בדרך.
- (3) לשוטר יש משימות נוספות ולא ניתן להשהות את ביצוען.

ב. שוטר לא ינהג ברכב אזרחי אלא אם התמלאו כל התנאים האלה:

- (1) על פניו הרכב תקין וכשיר לתנועה. בכל מקרה של ספק יש לזמן בוחן לקביעת כשירות הרכב או לזמן גרר.
- (2) ברשות השוטר המיועד לנהוג ברכב, יש רישיון אזרחי תקף המתאים לסוג הרכב.
- (3) לשוטר יש רישיון נהיגה המתאים לסוג הרכב במשך 12 החודשים הקודמים לאירוע.
- (4) קצין משטרה המוסמך להזמין גרר, כקבוע בפקודת המטא"ר, קרי, מפקד תחנה או ק' אג"ם במחוז, במרחב או בתחנה אישר את הנהיגה.

ג. ביצוע הנהיגה:

- (1) שוטר יבקש מבעל הרכב אישור בכתב לנהוג בו במקרה שבו בעל הרכב אינו יכול לנהוג מחמת פציעה או מחמת היותו עצור. הסכמת בעל הרכב אינה מהווה תנאי לנהיגת השוטר, היא נעשית לצורכי ביטוח בלבד והיא תצורף לדו"ח האירוע. במקרה של סירוב יצוין הדבר בדו"ח האירוע.
- (2) היה ונמצא במקום קרוב משפחה או חבר או נוסע נוסף – ינהג הוא ברכב אם הסכימו על כך הוא ובעל הרכב, ואם אין מניעה לכך מטעמי חקירה ומטעמי ביטוח.
- (3) נהיגה כאמור בנוהל זה תתבצע אך ורק למגרש אחסון כלי הרכב הקרוב ביותר.
- (4) רכב שנתפס לצורך חקירה ו/או משפט, אשר לגביו התעורר צורך להעבירו ליחידת משטרה, לאחסון, לבדיקה במז"פ וכו', יועבר ליחידה עפ"י הצורך ובלבד שההעברה תעשה עפ"י הכללים בנוהל זה ואם אין מניעה לכך מטעמי חקירה.
- (5) כל נסיעה המבוצעת עפ"י נוהל זה תצוין בדו"ח האירוע/ דו"ח פעולה. הרישום יכלול:

- א) מהיכן הוסע הרכב ולאן הוא הוסע;
- ב) פרטי הרכב - מספר רישוי, סוג, צבע, תוצר;
- ג) פרטי הבעלים - שם, ת.ז., כתובת, טלפון;
- ד) עילת הנסיעה;
- ה) פגיעות קודמות שהיו ברכב (כגון פגיעות בפת, נזק לצבע וכו');;
- ו) פרטי השוטר הנוהג - שם דרגה ומספר אישי;
- ז) פרטי מאשר הנסיעה - שם דרגה ומספר אישי.

ד. דיווח על תאונות:

- (1) במקרה שהשוטר שנהג ברכב כאמור היה מעורב בתאונת דרכים במהלך הנסיעה (ת.ד. או נ.ב.), עליו לפעול באופן המפורט להלן:
 - א) ידווח למפקדו הישיר.
 - ב) ידווח לחברת הביטוח ענבל על התאונה, כאשר הדיווח יכלול את כל אלה:
 - (1) פרטי כלי הרכב המעורבים;

- (2) פרטי הנהגים המעורבים (כולל מספר אישי, דרגה ויחידת השירות של השוטר);
- (3) הסבר על נסיבות התאונה;
- (4) מספר האירוע;
- (5) אישור כי באירוע מולאו כל הוראות הנוהל.
- ג) יזמין שמאי באמצעות חברת 'ענבל' מיד עם קרות התאונה, או לכל המאוחר למחרת בבוקר.
- ד) ידווח בדוא"ל לח' ביטוח/ מדור הכנסות/ חשבות, תוך שלושה ימים מקרות התאונה, על נסיבות האירוע עם פירוט הנזקים, נסיבות התאונה, פרטי המעורבים ומספר האירוע.
- ה) ידווח על התאונה בלשכת האת"ן האזורית.
- 2) גרירת רכב תיעשה בהתאם להוראות הקבועות בפקודת המטא"ר.

5. אחריות:

ק' אג"ם תחנתי אחראי לקיום הוראות נוהל זה.

6. נספח א':

כתב כיסוי ביטוחי מורחב מטעם חב' ענבל (מתבסס על כתב הכיסוי לשנת 2022).

נספח א'

נספח יג' – משטרת ישראל

כתב הכיסוי מורחב לכסות את אחריותה החוקית של משטרת ישראל בגין נזקי גוף ורכוש העלולים להיגרם לצד שלישי.

למען הסר ספק, כתב הכיסוי מחריג את אחריות משטרת ישראל בכל הקשור לפעילות שאינה בהתאם לחוק ו/או תקנות ו/או נוהל, וכן לפעילות מבצעית הקשורה באכיפת החוק.

סוג פעילות	מכוסה	לא מכוסה	הערות
הכוונת ועצירת תנועת כלי רכב למטרת אכיפת החוק	X		
פעילות במחסומים קבועים	X		לא כולל נזק שנגרם מדוקרנים במחסומים זמניים.
הזזת כלי רכב שאינם שייכים למשטרה, המפריעים לתנועה	X		
בדיקות רכב על ידי חבלן	X		לא כולל בדיקות פח"ע
ביקורת גבולות		X	
אחזקת כספים		X	חריג בהרחבה "חבות כשומר" *
אירועים המוניים, סדר ציבורי (הפגנות), כולל שימוש בבעלי חיים לפיזור הפגנות	X		למעט נזק שנגרם לצד שלישי כתוצאה משימוש בכוח על ידי המשטרה.
עילת חוזים ומכרזים	X		לא מכוסה נזק לעובד של קבלן תוך כדי עבודתו.
כניסה וחיפוש לדירה – גרימת נזק לדירה		X	
חקירה והעמדה לדין		X	
מעצרים		X	
מרדפים		X	
שמירה במגרשי כדורגל		X	
מדרכי הגנה עצמית – פעילות למען הקהילה	X		
גרימת נזק לרכב חלוט	X		כיסוי במסגרת "חבות כשומר"

	X		סיוע לביצוע צווים
	X		אי טיפול/תגובה לאירוע
	X		רישוי עסקים ואבטחה, הכשרת פקחים ומאבטחים
	X		שמירה על עצורים
מכוסים המוצגים אשר מאושרים במסגרת "חבות כשומר"		X	מוצגים
	X		אכיפה משולבת (ליווי משטרה לגורמי אכיפה- פקחים וכו')
	X		בדיקות מז"פ
		X	ביצוע תרגילי אימון